

[Poul Sørensen.]

om en meget betydelig ændring af den nuværende valglov, hvis disse ønsker skulle imødekommes.

Jeg hørte selvfølgelig, som vi vel alle gjorde det, med stor interesse på vor største ekspert her i tinget, det ærede medlem hr. Holger Eriksens udredning af mange problemer i den nuværende valglov, navnlig de problemer, der knytter sig til tillægsmandatorordningen. Den var jo morsom og måske overraskende, når man hørte den, men de resultater, man når frem til ved de nuværende bestemmelser, er dog ingenlunde så urimelige, som det ærede medlem søgte at gøre dem til. Hvis jeg ser på mit eget parti igennem de senere år, er det jo således, at vi ikke kan påregne at få alle vore mandater som kredsmandater, men vi har mangfoldige gange måttet være tilfredse med tillægsmandater. Man kan teoretisk sige, at mange af vore tillægsmandater hviler på stemmer fra andre amter. Nuvel, men som grundlag for det parlamentariske arbejde ændrer det jo ikke synderlig meget, om et medlem her i tinget er valgt på et kredsmandat eller på et tillægsmandat. Man har indvendt — og det er vel det stærkeste, der kan fremføres — at et sådant medlem ikke har den samme tilknytning til sin egn som et medlem, der har et kredsmandat bag sig. Jeg benægter det.

Må jeg tage et eksempel fra mit eget parti i de senere år. I en menneskealder har Fibiger været valgt i Thisted amt, i mange år på et tillægsmandat, og senere har det ærede medlem hr. H. C. Toft repræsenteret konservatismen i Thisted amt. Der har i adskillige år manglet nogle hundrede stemmer, måske oven i købet lidt mere, i at få et kredsmandat, men der er vel ingen, som vil benægte ved at betragte det daglige arbejde og tilhørsforholdet mellem folketingsmand og vælgere, at disse to personer var fuldgode repræsentanter for en landsdel. Derfor vil jeg gerne føje til de interessante bemærkninger af teoretisk art, som har været fremført imod tillægsmandaterne, at jeg synes ikke, den fulde sandhed har været udtalt her, og jeg har ønsket at sige dette, fordi jeg føler, at mangfoldige vælgere, som sender en repræsentant herind, selv om det kun er på et tillægsmandat, be-

træfter ham som repræsentant for deres egn og vedkommende befolkning, selv om han for at blive valgt har hentet nogle hundrede eller måske flere stemmer fra andre egne af landet.

Men det kommer vi jo til at diskutere, og jeg skal ikke forlænge drøftelsen herom, men sige et par ord om det, der yderligere har været fremført med henblik på nyskabelser eller ændringer i den bestående valglov.

Vi er interesseret i at undersøge, hvorledes den subsidiære stemmeafgivning eventuelt kunne indarbejdes i vor valglov. Vi er også interesseret i at finde ud af, om det listeforbund, som hjemles i den kommunale valglov, kan overføres til folketingsvalgloven. Jeg tror, at et af de spørgsmål, man oftest er blevet stillet over for ude blandt vælgerne, er: hvorfor har man dog ikke listeforbund ved politiske valg, når man kan have det ved kommunale valg? Det havde sikkert for mange vælgere klaret problemer, som de ellers har vanskeligt ved at forstå. Derfor vil vi gerne drøfte spørgsmålet, idet jeg dog med det samme vil erkende, at vi har den opfattelse, at det sikkert vil være vanskeligere at skabe mulighed for listeforbund ved folketingsvalg, end det har været ved kommunale valg. Men lad os undersøge sagen. Vi går i alt fald til denne opgave med interesse for at finde ud af, om denne form for listeforbund kan bruges i folketingsvalgloven.

Vi har også overvejet, om man ved bestemmelser om antallet af underskrifter på partianmeldelser kunne undgå en urimelig opdeling i partier. Vi er ikke sikre på, at det er den vej, vi til sidst skal ind på, men det er et interessant spørgsmål, der har været rejst både i pressen og nu her i tinget, og også det må vi arbejde videre med.

Jeg har ikke med mine foregående ord om tillægsmandater afvist muligheden af at finde frem til større områder end amterne. Man kunne opdele landet i 10-12-14 områder og inden for disse områder søge at rette nogle af de fejl, som man kan påvise i den nuværende valglov. Det er vel også den eneste måde, man kan finde frem til listeforbund på, hvis man ønsker det, at supplere og at bygge op fra grunden, som det her har været skitseret. Vi er interesseret i at være med også i det arbejde, men er